

a). Izgleda, da vno mjerilo pri ga ne smijemo oće: ako na pr. ma oznaku »no- da to znači, da podići statičku, 10 kilograma. tada je hoćemo a elementa, ne erećenje i pre- i znatno lakša lotičnu umjetnu strane događa njetnom uzicom teža riba, nego znaci na etiketi l. Filičić iz Os- rošle godine na 0,60 mm soma toga sve te oz- smjele za nas jer je uglavnom čujuć, da li će- enu ribu izvući tu najviše znači ara.

itanje: »Što je menjena umjet- o za upotrebu dičara izrađuje mische Fabrik, bnim metodama u konstruiranim »Platil« se iz- nit, pod stalnom uz suradnju atil« ima sve tne niti, jer iran, mekan i otpuno okrugao, zode (i morske) st na čvoru. Mo- kod fabrikacije kako to prema debljinu odgo- ljuje u bojama: odro pa i sama

površina niti odgovara potpuno svojoj svrši. Tako se je na pr. izbjeglo preve- likom sjaju niti na površini, jer bi efek- ti loma svijetla (naročito kod sunca) plašili ribe, ali se isto tako pazi i na to, da površina uzice ne bude mutna, jer bi uslijed toga uzica bila u vodi pre- više vidljiva.

»Platil« se izrađuje u slijedećim deb- ljinama:

0,12 mm — granica optereć.	0,862 kg
0,15 mm — " "	1,315 kg
0,20 mm — " "	1,905 kg
0,25 mm — " "	2,586 kg
0,30 mm — " "	3,402 kg
0,35 mm — " "	4,309 kg
0,40 mm — " "	5,352 kg
0,45 mm — " "	6,486 kg
0,50 mm — " "	7,711 kg
0,55 mm — " "	8,981 kg
0,60 mm — " "	10,524 kg
0,70 mm — " "	13,517 kg
0,80 mm — " "	17,010 kg
0,85 mm — " "	18,960 kg
0,90 mm — " "	21,546 kg
1,00 mm — " "	27,035 kg

no navedena granica opterećenja ne oz- načuje »statičku nosivost«, nego otpor- nost kod trzanja na čvoru (breaking strain), no svakako na propisno veza- nom čvoru.

Osim ovih uzica izrađuje tvrtka, na specijalnim strojevima najfinije preciz- nosti t. zv. »Platil-predvjesec« za umjet- nu mušicu (suhu i mokru). To su pred- vjesi iz jednog komada umjetne niti, koji su na svom početku deblji, a sta- njuju se konično prema kraju, a nije nigdje prekinuta ili vezana. U zadnje je vrijeme tvrtka počela i sa izradom mreža iz »Platila«, za upotrebu na bubnjevima, meredovima i drugom sličnom ribarskom alatu.

Mi sportski udčari Jugoslavije poz- dravili bi kad bi, posredovanjem našeg Saveza, svakako predviđenim i propisa- nim putem, mogli doći do tako dobrog materijala, barem dotle, dok nas naša mlada industrija »Jugovinil« u Kaštel- Šućurcu ne bude i u tom pogledu učinila neovisnima od inozemstva i uvoza.

Stanislav Jagodić (Osijek)

JEDANAEST MLADIH DIPLOMIRANIH RIBARSKIH TEHNIČARA

Školske 1950/51. god. navršava se tri godine otkako je formiran Ribarski tehnikum pri Srednjoj poljoprivrednoj školi u Zrenjaninu, u kojoj je u junu završila prva generacija ribarskih teh- ničara za slatkovodno ribarstvo. Oni su u svom školovanju imali dosta poteško- ća koje su savladivali u zajednici sa di- rekcijom škole i ostavili su izvjesno iskustvo koje će korisno poslužiti za dalje pripremanje ribarskih stručnjaka u ovoj školi. Prvi put na maturi je u srednjoj školi kod nas polagano pored sprpsko-hrvatskog jezika i ribarski predmeti i to: gajenje ribe u otvorenim vodama, ribnjačarstvo sa bolestima ri-

ba, organizacija ribarske proizvodnje i tehnika prerade riba. Kandidata je bilo šesnaest na maturi, jer je dvoje palo u razredu. U prisustvu izaslanika Glavne uprave za poljoprivredu NRS inž. Slav- ka Ržaničanina kandidati su pokazali da su sa voljom izabrali ribarsku granu privrede, da su pored raznih poteškoća u pogledu udžbenika, programa i drugo stekli za tri godine rada solidno i osnov- no znanje, koje će u praksi produbiti, konkretizirati, i time moći da unapre- duju našu ribarsku proizvodnju. Ali se isto tako pokazalo, da kandidati nemaju dovoljno opšteg obrazovanja koje su trebali dobiti prije dolaska u stručnu

školu. Kriterij ocjenjivanja može se reći da je bio relativno strog, kada je od šesnaest prijavljenih kandidata 11 položilo a 5 palo na tri mjeseca popravnog ispita.

Maturanti ribarskog tehnikuma izvršili su poslije ispita jednu naučnu ekskurziju iz sredstava koje je dala Glavna uprava za poljoprivredu NRS i neka ribarska gazdinstva. Tako su, shvaćajući potrebu uzdizanja stručnih kadrova, ribarska gazdinstva iz Srbije dala sumu od 27.000 din i to: Ribarsko gazdinstvo »Tamiš« 15.000 din, Ribarsko gazdinstvo »Djerdap« iz Kladova 4.000 din, Ribarsko gazdinstvo »Tisa« 8.000 din, Ribarsko gazdinstvo »Dunav« je dodijelilo din 4.000.— ali nisu još dobivena. Preko ovog dopisa, u ime maturanata ribarskog tehnikuma, kao razredni starješina zahvaljujem im se. Maturanti su, pored ljepota naše zemlje, mogli da obiđu ribarske objekte: Hidrobiološku stanicu u Ohridu, da vide vještačko gajenje pastrmke, da vide lov pastrmke »peštanskim vlakom«, pokazane su im vrste riba na Ohridskom jezeru. Zahvaljujući velikoj susretljivosti drugova iz Uprave za ribarstvo NR Crne Gore mogli su da posjete i upoznaju postrojenja za preradu ribe u Rijeci Crnojevića na Skadarskom jezeru, da vide glavna lovišta na Skadarskom jezeru gdje je bogat lov ukljeva; obišli su ribarsku zadrugu u Vranjini, kao i ribarsku zadrugu na moru u Bjeli i pokazani su im alati i ribarske sprave koje se upotrebljavaju na moru. U Bjeli su vidjeli kako teče proces prerade sardale u konzerve, kao i ostala prerada, bila je jedna očigledna nastava za mlade tehničare.

Škola je stvorena Uredbom Savezne vlade, a i konferencija ribarskih stručnjaka u Zadru dala joj je savezni značaj. Međutim po broju zastupljenih učenika iz pojedinih republika to se ne vidi, jer je veći broj učenika iz Srbije, dok

iz NR Slovenije i Hrvatske ima samo po jedan. Znači, da bi drugovi u pojedinim ribarskim upravama trebali da nastoje da svake godine pošalju po nekoliko učenika iz svake republike, kao što je u ovoj godini uradila Uprava za ribarstvo NR Crne Gore. Ona se obratila molbom direkciji škole da li može u ovoj godini da primi tri učenika. Trebalo bi da učenici svoju ljetnu praksu provedu po drugim republikama, naročito na salmonidskim vodama, a ne samo na ribnjaku »Ečka« i Dunavu, jer su pomenuti objekti bliže školi i nisu potrebni neki izdaci u novcu. O tome će se u buduću voditi računa.

U idućoj školskoj godini ne će biti učenika koji će maturirati, jer kao i za ostale str. škole nastava će trajati 4 godine, tako da će slijedeća generacija ribarskih tehničara izaći tek 1953. god. Od njih će se, obzirom na organizaciju i stalniju nastavu više tražiti. Iz razgovora sa pojedinim ribarskim stručnjacima došao sam do zaključka, a i na vlastitom iskustvu se uvjerio, da ne bi bilo loše da specijalizacija za ribarstvo otpočne u III i IV razredu, a da se u I i II razredu uče predmeti kao i u poljoprivrednoj školi. Tako da učenici koji se žele posvetiti ribarstvu dođu i iz drugih poljoprivrednih škola a ne samo oni koji su upisani u ribarski ostsjek. Zavođenje predmeta iz opće poljoprivrede potrebno je i korisno, jer će se ribarski tehničari i na ribarskim objektima susretati i rješavati probleme iz ratarstva, stočarstva i voćarstva.

Da bi se dale neke smjernice za buduću rad škole treba biti načisto s tim da je obzirom na važnost ribarske grane i uslove za njen razvoj, jedna ovakva škola nužna i preko potrebna. Za njen dalji rad, bez obzira da li je republičkog ili saveznog značaja, treba više materijalnih sredstava uložiti, jer se teško ili nikako ne dolazi do novaca kad je potrebno nabaviti nešto za ško-

atske ima samo drugovi u pojema trebali da pošalju po ne republike, kao adila Uprava za e. Ona se obra škole da li mo imi tri učenika. oju ljetnu prak republikama, na vodama, a ne » i Dunavu, jer iže školi i nisu ovcu. O tome će na.

odini ne će biti irati, jer kao i stava će trajati edeća generacija i tek 1953. god. na organizaciju ražiti. Iz razgo rskim stručnja ključka, a i na vjerio, da ne bi aija za ribarstvo eđu, a da se u neti kao i u po da učenici koji u dođu i iz dru a a ne samo oni rski odsjek. Za će poljoprivrede r će se ribarski a objektima su me iz ratarstva,

smjernice za bu ti načisto s tim st ribarske gra zvoj, jedna ovu preko potrebna. bzira da li je re značaja, treba tava uložiti, jer lolazi do novna ti nešto za ško-

lu. Nama je još uvijek otežano odlaže nje na ribnjak »Ečka«, a u ovoj godini treba obezbijediti sredstva za jedan mo torni čamac kako bi odlaženjem na rib njak tijesno povezali teorijski dio sa praktičnim dijelom nastave. Nedostaje dosta neophodnih učila i sprava koje otežava pravilo odvijanje nastave. U ovoj godini se očekuje upis više polaz nika nego dosad i iz drugih republika,

nastava će biti na višem nivou, prak tičnija, jer se steklo dosta iskustva u radu, tako da će budući ribarski struč njaci sa uspjehom moći da se susreću sa svim problemima na terenu i da una preduju našu ribarsku proizvodnju jer samo 11 diplomiranih tehničara ni iz bliza brojčano ne će zadovoljiti potrebe u ribarskim stručnjacima.

Ing. S. Vučković (Zrenjanin)

IZ PRAVILNIKA ZA IZVRŠENJE ZAKONA O RIBARSTVU NR SRBIJE

U vezi Zakona o ribarstvu u NR Sr biji o kojem smo već više puta pisali u našem listu, donosimo danas najvažnije odredbe iz Pravilnika za izvršenje tog Zakona, što ga je propisao Ministar poljoprivrede NRS.

Pravilnik govori o ribolovnim voda ma koje mogu biti tekuće, mirne i po plavljena područja, zatim se osvrće na usavršavanje ribolovnog alata, ribarskih plovila, i naročitu pažnju obraća na or ganizaciju rada ribarstva. Ovom radu je potrebno posvetiti redovan nadzor u svima sektorima: državnom, zadružnom i privatnom. Osim toga država pruža pomoć u vršenju nadzora sreskim i gradskim narodnim odborima.

Za unapređenje ribarstva potrebni su privredni planovi, koji se odnose na po ribljivanje ribnjaka i poluribnjaka i ostalih voda, zatim se govori o vrstama riba za poribljivanje.

Pravilnik nabroja sve vrste štetočina koje treba taminiti, a za ribarstvo se smatraju štetnima ove životinje:

1. Siva čaplja (*Ardea cinerea*), 2. Crvena čaplja (*Ardea purpurea*), 3. Čapljica, mali bukavac (*Bofaurus lentivinosus*), 4. Kormoran, vranac veliki (*Phalacrocorax carbo*), 5. Čubasti gnju rac (*Colymbus cristatus*), 6. Mali gnju rac, gnjurčić (*Podiceps fluviatilis*), 7.

Veliki ronac (*Lophaethyla cristata*), 8. Čigra, galebić (sve vrste) (*Sternidae*), 9. Lisica crna, vodena kokoška (*Fulica atra*), 10. Vodeni kos (*Cinclus cinclus aquaticus*), 11. Vodomar ribić (*Alcedo ispida*), 12. Vidra (*Lutra vulgaris*), 13. Bizamski pacov, ondatra (*Fiber zibethicus*), 14. Vodena rovcica (*Sorex fodiens*), 15. Orao ribar (*Pandion haliaetus*), 16. Belorepi orao - štekavac (*Haliaeetus albicilla*), 17. Galebovi (sve vrste) (*Laridae*), 18. Vodena zmija (*Tropidonotus tessellatus*).

Za mrestilišta i plodilišta štetne su, osim navedenih, još i ove životinje:

1. Divlja patka (*Anas boscas*), 2. Vodena žaba (*Rana esculenta*), 3. Vodena kornjača (*Emys lutaria*), 4. Belouška (zmija) (*Tropidonotus natrix*).

Lov i uništavanje ovih životinja vr šiće se saobrazno Zakonu o lovu.

Osim redovnih ribolovnih područja sa jasno označenim granicama, ima i gra ničnih ribolovnih područja kojih granice zajednički određuju zainteresovane ad ministrativne jedinice na kojih se po dručju nalaze. Svima ovim ribolovnim područjima upravljaju odgovarajuća ri barska gazdinstva.

Za podizanje i održavanje ribnjaka i poluribnjaka država daje novčanu po moć. U ribnjacima i poluribnjacima mo-